

JAARVERSLAG 2021

• SINDS 1907 •

NZV

NEDERLANDSE ZUIDVRUCHTEN VERENIGING

Nederlandse Vereniging voor de Handel in
Gedroogde Zuidvruchten, Specerijen en aanverwante artikelen

JAARVERSLAG

1 januari 2021 - 31 december 2021

Mei 2022

Secretariaat

Louis Pasteurlaan 6 • 2719 EE ZOETERMEER

Postbus 5007 • 2701 GA ZOETERMEER

T: (079) 368 11 98 • F: (079) 368 11 99

E: secretariaat@nzv-org.nl • I: www.zuidvruchten.nl

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1	INLEIDING	7
Hoofdstuk 2	PROFILERING	9
Hoofdstuk 3	VERENIGINGSZAKEN	13
Hoofdstuk 4	BEHANDELING VAN GESCHILLEN	17
Hoofdstuk 5	COMMISSIE PUBLIC RELATIONS	19
Hoofdstuk 6	REGLEMENTEN COMMISSIE	21
Hoofdstuk 7	TECHNISCHE COMMISSIE	23
Hoofdstuk 8	YOUNG MANAGEMENT NZV CLUB	25
Hoofdstuk 9	FRUCOM / BERICHTEN UIT BRUSSEL	27
Hoofdstuk 10	WERKGROEP GEDROOGD FRUIT	33
Hoofdstuk 11	WERKGROEP NOTEN	37
Hoofdstuk 12	WERKGROEP GRONDNOTEN	43
Hoofdstuk 13	WERKGROEP VISPRODUCTEN	45
Hoofdstuk 14	WERKGROEP FRUIT- EN GROENTECONSERVEN ALSMEDE SAPPEN	47

Hoofdstuk 1

Inleiding

In 2021 voerde corona in het dagelijkse leven opnieuw de boventoon. De situatie fluctueerde van het loslaten van veel maatregelen in de zomer tot een strenge lockdown aan het eind van het jaar. Het ziet ernaar uit dat het Covid19-virus blijvend zal rondwaren, maar de pandemie lijkt in voorjaar 2022 grotendeels achter de rug en de meeste maatregelen zijn in Nederland in februari 2022 opgeheven.

Voor het bedrijfsleven in onze branche zorgden de maatregelen in zakelijk opzicht voor meer dynamiek in de markt, bijvoorbeeld omdat afzet naar andere kanalen verschoof (minder via horeca en catering, meer via retail).

Het conflict tussen Rusland en Oekraïne dat in 2022 is ontstaan, is niet alleen een menselijk drama, maar heeft ook gezorgd voor nieuwe onrust en marktverstoring, die nog lang impact zal hebben.

Veel ontwikkelingen zorgen voor meer dynamiek in de branche, de NZV wil hierop vooruit lopen en zelf invulling geven aan de toekomst voor de markt van noten, gedroogd fruit, groente-, fruit- en visconserven door zich te richten op onderwerpen waar het impact kan hebben. In het jaarverslag komt onze impact en interactie in internationaal verband bondig aan de orde.

Hoofdstuk 2

Profilering

De Nederlandse Zuidvruchten Vereniging (NZV) is sinds 1907 dé brancheorganisatie voor alle Nederlandse handelaren in noten, zuidvruchten, specerijen en verwerkte groente-, fruit- en visproducten. In 2021 waren 48 handelsbedrijven lid. Daarnaast waren 19 bedrijven buitengewoon lid. Buitengewone leden zijn bedrijven die gelieerd zijn aan onze branche zoals handelslaboratoria, opslag- en transportbedrijven, makelaars in verzekeringen en buitenlandse handelaren. De 48 gewone leden vertegenwoordigen een aanzienlijk deel van de totale omzet van deze sector (ruim 1 miljard euro per jaar).

Bestaansrecht

De NZV heeft de afgelopen 115 jaar haar bestaansrecht bewezen door de belangen te behartigen van de leden. Toch is het af en toe nodig om onszelf opnieuw de vraag te stellen: 'Welke functie heeft de NZV nu en in de toekomst voor de leden en de branche'?

Die vraag kwam aan de orde tijdens een brainstormsessie op 24 juni dit jaar. Met negen leden (waaronder enkele jonge managers) hebben we hierover zinvolle discussies gevoerd.

De conclusie was: ook na 2025 heeft de NZV bestaansrecht. Wel zal in de toekomst een aantal aspecten meer invulling moeten krijgen: vertrouwen, verjongen, verbinden, samenwerken, zichtbaarheid en diversiteit.

Het bestuur verwerkte deze punten dezelfde dag door de visie en de missie opnieuw vast te stellen en zes nieuwe aandachtsgebieden voor de toekomst te formuleren.

Visie en missie

De visie beschrijft hoe we ons als branche en branchevereniging de handel van onze producten voorstellen en wat we in 2022 minimaal gerealiseerd willen hebben:

- Noten, zuidvruchten, groente-, fruit- en visconserven vinden zonder belemmeringen hun weg van en naar Nederland.
- Nederlandse bedrijven actief in de internationale handel van deze producten zijn in staat gesteld de best mogelijke prestatie op dit gebied te leveren.

De branche is hiernaar onderweg, maar moet nog stappen zetten.

De missie beschrijft hoe de NZV de gewenste positie uit de visie wil bereiken:

De NZV maakt een rimpelloze handel mogelijk van en naar Nederland voor noten, zuidvruchten, groente-, fruit- en visconserven. Dat doet de NZV door:

- de belangen van de branche te behartigen bij instanties in binnen- en buitenland;
- arbitrage en bemiddeling te faciliteren bij handelsgeschillen;
- leden te voorzien van relevante informatie.

Aandachtsgebieden

Met dit in gedachten heeft het bestuur zes aandachtsgebieden geformuleerd voor de periode 2022-2025:

1. Arbitrage	Onderzoeken of een lichtere vorm van geschilbemiddeling wenselijk is.
2. Wet- en regelgeving	Door samenwerking met anderen en een pro-actieve houding richting overheid zorgen voor een werkbaar speelveld.
3. Kwaliteit	Geen eigen kwaliteits-label, wel streven naar een algehele verhoging van de borging van voedselveiligheid in de branche.
4. Duurzaamheid	Onderzoeken wat de toegevoegde waarde van de NZV kan zijn voor de drie pijlers: <ul style="list-style-type: none"> - klimaat en milieu - goede partner/ goede werkgever - gezondheid en consument

5. Organisatie	De verenging verjongen, waarbij kennis, ervaring, potentie en een frisse blik belangrijke aspecten zijn om een commissie, werkgroep, bestuur en vereniging goed te laten functioneren.
6. Handelsbelemmeringen / EU-aanpak	De juiste contacten onderhouden om bij te dragen aan het creëren van een gelijk speelveld voor alle handelspartijen.

We verwachten in de loop van 2022 de uitgewerkte plannen aan de leden te presenteren waarin we aangeven hoe we de branche op deze punten gaan versterken.

Koert Liekelema
voorzitter

Hoofdstuk 3

Verenigingszaken

Bijeenkomsten

Op 6 januari 2021 hielden we onze nieuwjaarsbijeenkomst online. Toekomstdenker Ruud Veltenaar gaf tijdens deze bijeenkomst een presentatie over duurzaamheid. Prikkelend en uitdagend zette hij ons aan het denken.

Werken aan duurzaamheid is een onontkoombare realiteit willen we onze planeet fatsoenlijk nalaten aan onze kinderen. Als branche zien we dat in. Niet voor niets heeft onze Europese brancheorganisatie FRUCOM een werkgroep duurzaamheid opgericht en heeft de NZV dit onderwerp als een van de zes aandachtsgebieden aangemerkt. Met een thuisbezorgde borrelbox konden we na de presentatie proosten op het nieuwe jaar.

Op 25 maart organiseerde de NZV - samen met het Comité van Graanhandelaren, Nofota en Van Traa advocaten - een webinar over de handel in biologische grondstoffen en alle juridische merites rondom de certificering van producten. Een van de sprekers was Diederik Samson die online vanuit Brussel een bijdrage leverde. Overigens lanceerde de Europese Commissie op diezelfde dag haar actieplan om biologische productie een impuls te geven.

Speciaal voor NZV-leden was er op woensdag 26 mei een online bijeenkomst met de NVWA. Leden kregen toelichting over de selectieprocedure die de NVWA in de Rotterdamse haven hanteert om een steekproef te nemen uit containers met producten die extra gecontroleerd worden op voedselveiligheid. De NZV heeft de bijeenkomst georganiseerd omdat ze hier regelmatig vragen over krijgt van leden; er bleek bij hen veel onduidelijkheid te bestaan over deze procedure. Om hier een einde aan te maken heeft Peter Verbaas, Afdelings-

hoofd Importkeuring van de NVWA een uitgebreide toelichting gegeven en konden leden vragen aan hem stellen.

Ook de jaarvergadering op 10 juni was, net als in 2020, weer online. Alle formaliteiten, zoals het bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde beleid, konden we online afhandelen.

Op 24 juni was er een brainstormsessie met diverse leden (waaronder enkele jonge managers) om te praten over de toekomst van de NZV. Het bestuur heeft alle input ter harte genomen. Er zijn inmiddels zes aandachtsgebieden geformuleerd (zie hoofdstuk 2) en in de loop van 2022 zal het bestuur de definitieve plannen en koers aan de leden presenteren.

Na ruim 1,5 jaar konden de leden elkaar op 29 september weer fysiek ontmoeten. Ruim tachtig deelnemers waren naar Mereveld in Utrecht gekomen, waar voorzitter Koert Liekelema alvast een voorschot op de toekomstplannen nam.

Bestuur en secretariaat

Het bestuur van NZV is in 2021 van samenstelling veranderd door benoeming van een nieuwe voorzitter. Op 10 juni nam Koert Liekelema de voorzittershamer over van vicevoorzitter Job Smit, die sinds het vertrek van Dirk Jan Recourt op 1 februari ad interim voorzitter was.

Het bestuur van de vereniging bestond hierna uit de volgende personen:

Koert Liekelema	voorzitter	}	
Job Smit	vicevoorzitter	}	dagelijks bestuur
Bernard Ketting	penningmeester	}	
Bert Jan Bakker			
Kees Blokland			
Dietrik Huizing			
Remmelt Jongkind			
Feike van der Pijl			
Peter Thieme			

Het secretariaat bestond uit:

Barbara Niemans secretaris

Leden en Commissie van Advies

De commissie die het bestuur adviseert bij aanvragen voor het (buitengewoon) lidmaatschap van de vereniging, heeft in 2021 vier aanvragen gekregen. Voor alle aanvragen heeft de commissie een positief advies gegeven. Deze adviezen zijn door het bestuur overgenomen.

Het gaat om de bedrijven:

- Vos Warehousing Alblasserdam, buitengewoon lid
- Snack Connection B.V., lid
- Intersnack Procurement B.V., lid
- Machandel B.V., lid

Eind 2021 had de NZV 48 reguliere leden en 19 buitengewone leden.

De Commissie van Advies bestond in 2021 uit:

Steven van Graafeiland
Jaap Klijn
Wim Leeuwenburgh
Joost Penning
Pieter Voogelaar

Hoofdstuk 4

Behandeling van geschillen

Arbitrage-instituut

De NZV voorziet in een arbitrage instituut dat onafhankelijk uitspraak doet bij geschillen in de branche.

In 2021 zijn twee arbitragemeldingen gedaan:

- De hoorzitting in de eerste zaak, over levering van een partij noten, kon - met inachtneming van alle coronamaatregelen - op het NZV-kantoor plaatsvinden. Op de laatste dag van het jaar is uitspraak gedaan. Het college van arbiters heeft geconcludeerd dat de termijn waarbinnen de arbitrage gemeld moet worden - zeker in het handelsrecht - strikt moet worden gehanteerd. De eisende partij was te laat met melden, waardoor het college de vordering heeft afgewezen. De eiser heeft tegen de uitspraak hoger beroep aangetekend.
- De hoorzitting in de tweede zaak stond gepland in februari van 2022. De uitspraak volgt in de loop van 2022.

Arbitragecommissie

Voor elke arbitragezaak benoemt NZV drie arbiters uit de Arbitragecommissie. In deze commissie hadden in 2021 zitting:

Kees Blokland
Patrick Bonneur
Steven van Graafeiland
Dietrik Huizing
Theo Jongmans
Michel Kok
Henk Kuiper
Henk Moerman
Pieter Mulder
Joost Penning
Gerard Polderman
Feike van der Pijl

René Rodenburg
Jelle van de Sandt
Gaston Smit
Job Smit
Mehmet Soytürk
Pieter Stienen
Peter Thieme
Pieter Voogelaar
Martin Verweij

Waarschuwingslijst en College van Onderzoek

Op de waarschuwingslijst staan namen van bedrijven die hun verplichtingen uit een arbitraal vonnis niet nakomen. De waarschuwingslijst is alleen voor leden op het extranet van de website www.zuidvruchten.nl te vinden. De meest recente versie dateert van 1 januari 2021. Een aanvraag tot plaatsing op de waarschuwingslijst wordt gedaan aan het NZV-bestuur. Voordat de NZV een lid op deze lijst plaatst, wordt het verzoek voorgelegd aan het College van Onderzoek, dat het bestuur adviseert of opname op de waarschuwingslijst gerechtvaardigd is.

In het College van Onderzoek hadden in 2021 zitting:

Steven van Graafeiland
Theo Jongmans
Jaap Wim Heijnen
Henk Kuiper
Jeannette Matze
Pieter Stienen

Hoofdstuk 5

Commissie Public Relations

De vernieuwde website, briefpapier en logo die we in 2020 ontwikkelden zijn goed geland. We hebben in 2021 een enquête ontwikkeld die in februari/maart 2022 verstuurd is, om te peilen hoe de nieuwe website ervaren wordt en of er verbeterpunten zijn. Omdat het bestuur meer betrokken wil zijn bij de leden hebben de bestuursleden in 2021 alle leden gebeld om naar hun ervaringen met de NZV te vragen. In deze belronde zijn lobby en Public Relations meegenomen. De uitkomsten van deze enquête worden nu verwerkt en in 2022 opgevolgd.

Samenstelling

De commissie bestond eind 2021 uit:
Kees Blokland (voorzitter)
José van Merkestijn
Barbara Niemans

Reglementen Commissie

De Regelementen Commissie is in 2021 niet bij elkaar gekomen. Dat wil niet zeggen dat de commissie niet actief is geweest:

- De secretaris is in regelmatig contact met de NVWA om verstoringe zaken te bespreken. Zij heeft de leden hiervan op de hoogte gehouden. Zo besprak ze met de NVWA wat de status is van goederen die nog niet zijn ingeklaard (en dus niet in de EU zijn geïmporteerd) wanneer laboratoria na onderzoek van een partij melden dat de goederen weer geëxporteerd mogen worden. Het standpunt van de NZV is dat handelsbedrijven zonder tussenkomst van de NVWA goederen die nog niet ingeklaard zijn weer mogen verhandelen naar landen buiten de EU. We zullen met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een bedrijfsbezoek plannen waar zowel de secretaris als een afvaardiging van het bestuur aanwezig is, om de relatie met het ministerie te versterken en uitleg te geven wat we doen en waar we als branche tegenaan lopen.
- Bestuursbreed hebben we nagedacht over de huidige arbitragestructuur. De huidige structuur is niet (meer) hoe deze destijds is opgezet. Toen het arbitragestatuut in 1907 werd opgezet, was dit primair om onafhankelijke leden naar een zaak te laten kijken waarover een dispuut was ontstaan en daarover een advies te geven. De realiteit is dat we tegenwoordig met een griffier en advocaten om de tafel zitten waarbij kennis van Nederlands recht bijna vereist is. Die kennis hebben leden van de Arbitragecommissie niet en het behandelen van de geschillen kost veel tijd en energie. Duidelijk is wel dat het arbitrage instituut in een behoefte voorziet. We denken daarom na over andere manieren om arbitrage in te richten.

- Juiste condities en documenten voor het (internationale) handelsverkeer zijn noodzakelijk en worden steeds belangrijker. De NZV heeft sterke handelscondities beschikbaar die leden veel gebruiken. Als bestuur denken we na hoe we kennis van de NZV-condities en het arbitragereglement bij leden kunnen verbreden, zodat leden de achtergronden beter kennen en de onderbouwing kennen om de regels goed te interpreteren.

Samenstelling

De Reglementen Commissie bestond eind 2021 uit:
Kees Blokland (voorzitter)
Steven van Graafeiland
Wim Leeuwenburgh

Hoofdstuk 7

Technische Commissie

De Technische Commissie (TC) kanaliseert en bundelt kwesties waar kwaliteitsafdelingen van NZV-leden tegenaan lopen en die ze onderling besproken willen zien. Het NZV-bestuur heeft in 2021 besloten de commissie anders in te richten, omdat de output van de commissie veelal van praktische aard is. Tot nu toe leverde het bestuur een voorzitter van de TC, die onderwerpen uit de TC agendeerde bij het bestuur en op aanvraag behandelde. De commissie krijgt in het vervolg een meer fluïde vorm, waarin leden van de TC adviseren over onderwerpen die kwaliteitsmanagers van NZV-leden aankaarten. Op deze manier is de praktijk leidend voor de onderwerpen die besproken worden. Het bestuur is op zoek naar een secretaris, om het verzamelen van de onderwerpen uit de kwaliteitsafdelingen in goede banen te leiden en de uitkomst te delen met het bestuur.

(Noot van de redactie: ten tijde van het drukken van het jaarverslag is bekend geworden dat Jaap Hengstmengel van Eurofins en tevens een jonge manager van de NZV deze rol op zich gaat nemen)

De TC streeft ernaar om één keer per kwartaal bij elkaar komen (op locatie dan wel online). De TC-secretaris zal actief op zoek gaan naar relevante onderwerpen die besproken dienen te worden.

Samenstelling

Eind 2021 bestond de Technische Commissie uit:

Leo van Beest
Dorine van Brussel
Richard Hageraats
Hans de Jong
Inge Karsch
Elske Kuiper
Wim Schipper
Calvin Un
Arjen Verduyn
Arlette van Wessel (adviseur)

Hoofdstuk 8

Young Management NZV Club

Vanwege de coronasituatie waren er geen activiteiten voor de leden van de Young Management NZV Club. Wel hebben drie leden een bijdrage geleverd aan de brainstormsessie in juni over de toekomst van de NZV. Voortbordurend op die sessie heeft het bestuur besloten dat er binnen de vereniging een grotere rol wordt weggelegd voor de jonge managers. Zij moeten niet alleen een apart onderdeel binnen de vereniging zijn, maar de vereniging, haar bestuur en de commissie moeten voldoende jong zijn.

Dat betekent in de praktijk het volgende:

- De leeftijd van de jonge managers gaat omlaag van 40 naar 35 jaar.
- Jonge managers krijgen (nieuwe) rollen waarin ze niet alleen meekijken, maar zelf verantwoordelijkheid dragen en zelf proberen iets tot stand te brengen.
- In elke commissie wordt ten minste één persoon van onder de 35 jaar benoemd.
- In het bestuur wordt op natuurlijke wijze naar twee leden onder de 35 jaar gestreefd.

In de loop van 2022 zal dit gestalte gaan krijgen.

FRUCOM / berichten uit Brussel

Europese belangenbehartiging

FRUCOM is de overkoepelende Europese organisatie voor handelsbedrijven in noten, gedroogd fruit en verwerkte groente-, fruit- en visproducten. Waar de NZV in Nederland de officiële spreekbuis is van de branche, is FRUCOM dat in de Europese Unie (EU), in het bijzonder bij het Europese bestuur en uitvoeringsorganen in Brussel.

Volwaardige FRUCOM-leden zijn de nationale verenigingen uit de EU-lidstaten België, Frankrijk, Duitsland, Italië, Nederland en Spanje en uit het Verenigd Koninkrijk. Iedere aangesloten nationale organisatie in de EU levert een lid aan het FRUCOM-bestuur. FRUCOM heeft ook een aantal buitengewone leden, dat zijn bedrijven in landen waar geen brancheorganisatie bestaat (zoals in Luxemburg, Portugal en Malta) en internationale verenigingen (met name exporteursorganisaties) met een wereldwijd bereik (Verenigde Staten (VS), Australië, Chili, Turkije en Georgië).

NZV-vicevoorzitter Job Smit heeft de eerste paar maanden van 2021 het bestuurslidmaatschap in FRUCOM voor zijn rekening genomen. Na zijn benoeming als NZV-voorzitter in juni 2021 heeft Koert Liekelema het stokje overgenomen.

Doorbraak handelsgeschillen met Verenigde Staten

De invoertarieven voor zowel gepelde als ongepelde pinda's gingen eind 2020 omhoog van 0 naar 25 procent en bleven op dat niveau tot in 2021. Deze 'strafheffing' voor pinda's was een nieuwe episode in twee handelsgeschillen die al jaren spelen tussen de EU en de VS; de geschillen bij de Wereldhandelsorganisatie WTO rond Airbus en Boeing en rond de handel in staal en aluminium.

In 2021 hebben we echter een doorbraak bereikt, die voorlopig een eind maakt aan extra heffingen over en weer.

De aanzet is in januari 2021 gegeven door FRUCOM en 71 andere handelsverenigingen uit de Europese Unie en de Verenigde Staten. Zij hebben samen een brief opgesteld en ondertekend, waarin zij de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, en de Amerikaanse president, Joseph Biden, hebben opgeroepen om de importheffingen te beëindigen of op te schorten die voortvloeien uit de twee aanhoudende trans-Atlantische handelsgeschillen. De 72 verenigingen vertegenwoordigen sectoren die te maken hebben met deze extra heffingen. De producten uit onze branche die werden getroffen, waren grondnoten en zalm (Airbus/Boeing-geschil) en cranberry's, cranberryconcentraat en pindakaas (staal- en aluminiumgeschil).

De importheffingen die door de geschillen over en weer werden opgelegd, hebben een sterke invloed op de handel tussen de EU en de VS. De brief wees op de grote impact van de geschillen op de werkgelegenheid voor miljoenen mensen aan beide zijden van de oceaan.

Als reactie op de brief hebben de VS en de EU in maart 2021 aangekondigd de bijzondere importheffingen in verband met het Airbus/Boeing-geschil voor vier maanden op te schorten (tot 11 juli 2021). Tijdens een topontmoeting op 15 juni tussen de EU en de VS is zelfs besloten om de aanvullende tarieven op elkaars producten voor vijf jaar op te schorten. Dit mag als een grote doorbraak worden getypeerd in een geschil over burgerluchtvaartuigen dat al 17 jaar bij de WTO aan de gang is.

Ook voor het staal- en aluminiumgeschil zijn eerst tijdelijke schorsingen ingesteld. Op zondag 31 oktober

kondigden de Europese Unie en de Verenigde Staten aan dat ze overeenstemming hadden bereikt over de opschorting van de tarieven en dat ze hun geschil over staal en aluminium op 'pauze' zullen zetten tot en met 31 december 2023. Mede door de constante druk van de vele brancheorganisaties in Europa (waaronder FRUCOM) en in de VS is in 2021 bereikt wat jarenlang niet lukte: de extra heffingen stopzetten. Dit betekent voor onder meer onze leden, dat zij tegen beduidend lagere kosten producten kunnen invoeren. De organisaties hebben goed gebruik gemaakt van het momentum dat door het aantreden van een nieuwe president in de VS in januari 2021 is gecreëerd.

Besmetting ethyleenoxide

De kosten voor containervervoer stegen in 2021 exorbitant. Door de coronacrisis en het herstel van de wereldeconomie zijn de tarieven voor scheepstransport enorm gestegen. Ook onze branche wordt hier hard door geraakt. Verschillende FRUCOM-leden, waaronder de NZV, brachten de hoge kosten van containervervoer en mogelijke inbreuken op het mededingingsrecht door de vervoerders aan de orde. De Europese Commissie had eerder de rederijen een groepsvrijstelling verleend, waardoor ze onderling over capaciteit en vrachttarieven kunnen praten. Waar dat allemaal toe kan leiden, ondervinden hun afnemers nu al bijna een jaar: torenhoge tarieven. Dit heeft voor onze leden grote impact, omdat vrijwel alle handelsproducten uit het land van oorsprong per containerschip naar Europa komen. Diverse malen heeft FRUCOM dit - al dan niet samen met andere Europese brancheorganisaties - aangekaart bij de Europese Commissie (EC). Helaas zonder enig resultaat. Later in het jaar besloot de EC - onder grote druk - een nader onderzoek in te stellen naar de rederijen, vanwege de sterke prijsstijgingen van de zeecontainers. De conclusie in januari 2022 was dat de Europese

Commissie bij de controle op het containervervoer 'geen concurrentievervalsend gedrag' heeft geconstateerd bij de containervervoerders sinds het begin van de coronapandemie. Een teleurstellende uitkomst in een politiek gevoelige kwestie.

De enige (schrale) troost voor NZV-leden is dat zij de verhoogde tarieven op basis van de NZV-condities kunnen doorberekenen aan hun klanten (zolang zij op die condities verkopen).

Besmetting ethyleenoxide

In het laatste kwartaal van 2020 werd de branche opgeschrikt met diverse recalls van sesamzaad uit India dat besmet was met ethyleenoxide. Voor een aantal leden leverde dit een enorme strop op. Samen met het Comité van Graanhandelaren en Ploum advocaten heeft de NZV het voor elkaar gekregen dat re-export van besmet sesamzaad naar India en derde landen mogelijk was. Later bleek ook Johannesbroodpitmeel (dat als bindmiddel in diverse levensmiddelen wordt gebruikt) ethyleenoxide te bevatten.

Het gebruik van ethyleenoxide als bestrijdingsmiddel is verboden in de EU en de EU hanteert strikte normen voor residuen. Grondstoffen met een gehalte ethyleenoxide hoger dan de MRL (maximum residulimiet) mogen niet verwerkt worden in eindproducten. De Europese Commissie besliste in de zomer van 2021 dat alle levensmiddelen met een hoger ethyleenoxidegehalte dan 0,1 mg/kg uit de handel moeten worden genomen en ook bij de consument moeten worden teruggehaald. Maar de EU weerde ook eindproducten van de markt waarvan het gehalte ethyleenoxide lager is dan deze MRL. Dat gaat om eindproducten waarin een grondstof blijkt te zijn verwerkt met een te hoog ethyleenoxidegehalte. De EU besloot hier niet toe omdat deze voedingsmiddelen een risico zouden vormen voor de gezondheid, maar omdat de grondstof strikt genomen

niet verhandeld en verwerkt had mogen worden. NZV-leden hechten aan voedselveiligheid, consumenten moeten erop kunnen vertrouwen dat het voedsel dat zij eten geen schade toebrengt aan de gezondheid. Toch roept met name de laatste maatregel bij veel bedrijven weerstand op, omdat de MRL voor voedingsmiddelen een duidelijke richtlijn is. De nieuwe regel voor het afkeuren en terughalen van eindproducten met een ethyleenoxidegehalte onder de MRL leidt ertoe dat zij producten moeten weggooien, die volgens de Europese regels voor gewasbeschermingsmiddelengebruik voldoen aan de eisen voor voedselveiligheid. De voedselverspilling die hierdoor ontstaat is bovendien enorm. De Europese Commissie blijft erbij dat het om onveilig voedsel gaat en dat het essentieel is dat dit uit de voedselvoorziening wordt verwijderd en weggegooid. Voedselveiligheid gaat boven voedselverspilling.

Nederland volgt deze aanpak van de EC. Inmiddels is echter gebleken dat de extra regel niet in alle EU-lidstaten wordt gevolgd. Verschillende lidstaten hebben aangegeven dat er nu zoveel producten worden gevonden die besmet zijn, dat ze voor de samengestelde producten deze aanpak niet volgen. Voor deze producten hanteren ze een op risico gebaseerde benadering, die kijkt naar de gedetecteerde hoeveelheid ethyleenoxide in het eindproduct in plaats van de traceerbaarheid van ingrediënten. Dat betekent dus dat iedere lidstaat er anders mee om gaat, met een ongelijk speelveld in Europa tot gevolg.

Werkgroep duurzaamheid

In 2021 is de FRUCOM-werkgroep duurzaamheid vier keer online bij elkaar gekomen. Het zijn drukbezochte bijeenkomsten, met vaak meer dan vijftig deelnemers uit alle delen van de wereld.

FRUCOM heeft in 2021 op het publieke deel van haar

website van diverse producten een volledige duurzaamheidsanalyse gepubliceerd. Hiermee kan iedereen zien hoe duurzaam de productie en handel van deze producten is. Er zijn inmiddels analyses gemaakt van amandelen, paranoten, cashewnoten, dadels, kokos, hazelnoten, pinda's, pistachenoten, pruimen, rozijnen, walnoten, mandarijnen-, paprika-, ananas-, garnalen- en tonijnconserven.

Ook heeft FRUCOM een standpunt geschreven over due diligence in de toeleveringsketen en over de ecologische voetafdruk van producten. Dit is te vinden op <https://www.frucom.eu/sustainability.html>

Samenstelling

De voorzitter en de leden van de staf van FRUCOM waren eind 2021:

Olivier Hottlet	voorzitter
Anna Boulouva	algemeen secretaris
Lebo Mofolo	handelsadviseur
Katri Saari	beleidsadviseur (levensmiddelenwetgeving)
Juliel Byalugaba	secretariële ondersteuning

Werkgroep Gedroogd Fruit

De werkgroep Gedroogd Fruit zet zich in om door samenwerking tot afspraken of (wettelijke) richtlijnen te komen die zowel de maatschappij als onze bedrijven ondersteunen om gewenste doelstellingen te behalen.

Marktontwikkelingen

Corona, hoge vrachttarieven en een tekort aan containers in 2021 leidden tot veel logistieke uitdagingen. We kampten met slechte oogsten van pruimen en abrikozen. Dit veroorzaakte out-of-stocksituaties en leidde soms tot defaults.

De cranberryoogst in de belangrijke productieregio's USA / Canada bleek door rot te zijn aangetast, waardoor de verwachte oogstvolumes bij lange na niet werden gehaald. Hoe groot het totale oogstverlies was en welk effect dat op de markt had, drong maar langzaam door, met prijsstijging op prijsstijging tot gevolg. De harde koersval van de Turkse lira met zestig procent in het vierde kwartaal werkte door in onze branche. Het leidde weliswaar tot goedkopere producten, maar vooral tot veel onrust bij het afsluiten en nakomen van contracten.

Met de herziening van de Europese Uitvoeringsverordening 2019/1793, per 21 april 2021 (gepubliceerd in Uitvoeringsverordening 2021/608), vervielen de verscherpte controles op verschillende producten, omdat daarvoor geen noodzaak meer bleek te zijn. Dat pakte onder meer goed uit voor gojibessen uit China en voor rozijnen uit Turkije, waarvoor de controle op besmetting met ochratoxine A is geschrapt.

De handel bleef bij dit alles levendig, met langzaam weer meer aandacht voor langetermijndoelstellingen.

Duurzaamheidseisen

Afnemers – retail en industrie – stellen steeds hogere

eisen, met name op het gebied van duurzaamheid. Naast de garanties die we afgeven voor voedselveiligheid, traceerbaarheid en kwaliteit met een BRC- en/of IFS Broker-certificaat, vragen klanten steeds vaker data over duurzaamheid. Het gaat bijvoorbeeld om gegevens over het terugdringen van energie- en watergebruik. De CO2-footprint, arbeidsomstandigheden, ethiek en duurzaam inkopen. Met name dit laatste onderwerp vraagt van onze leden veel inspanning, omdat de inkoop veelal plaatsvindt in landen met taal- en cultuurbarrières en andere normen en waarden dan in West-Europa. Maar door hier bij onze producenten aandacht voor te vragen, kennis en ervaring mee op te doen, vragen te stellen en stap voor stap inzicht te krijgen in de mate van duurzaamheid in de vele processen bij onze producenten, leveren onze leden elk individueel een bijdrage aan de eigen duurzaamheidsdoelstellingen en samen, als branche, aan de Green Deal-doelen van de Europese Commissie.

Tijdens de verkiezingscampagnes voor de Tweede Kamer in 2021 zagen we dat duurzame landbouw op de politieke agenda staat bij de meeste partijen. Vaak betreft dit nieuwe en soms vergaande standpunten, die door veel partijen gedragen worden. Het coalitieakkoord van december 2021 zet in op een transitie naar kringlooplandbouw.

De NZV brengt via FRUCOM duurzaamheid voor onze branche in kaart, vooral ook van de teelt van de diverse gewassen en fruitsoorten.

Europees beleid

Onderdeel van de nieuwe Europese landbouwstrategie 'Farm to Fork' is meer focus op de biologische productie en consumptie van voeding. Doel is: op meer dan 25 procent van het landbouwareaal biologische productie

in 2030. De Europese Commissie (EC) geeft momenteel vorm aan de herziening van de EU-handelsnormen. Het doel van deze herziening is om onder meer de levering van duurzamere producten aan de consument te stimuleren.

Veel nieuwe aandachtspunten van de EC werden in 2021 onder de nieuwe landbouwstrategie gepresenteerd, zoals:

- EC-consultatie voedselcontactmaterialen en voedselconsumenteninformatie;
- EC-consultatie Richtlijn Duurzaam Gebruik Pesticiden - Geografische Indicaties - Marketingstandaarden Landbouwproducten;
- EC-consultaties over duurzaam voedselsysteem en voedselverspillingsreductie;
- EC-consultatie aanpassing EU-wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen.

Met de laatste regeling beoogt de EC de (versnelde) toelating van laag-risico- gewasbeschermingsmiddelen op basis van microbiële werkzame stoffen te reguleren.

De EC wil het promotiebeleid voor landbouw/voedselproducten binnen en buiten de EU herzien. Dit initiatief is in de 'Farm to Fork'-strategie aangekondigd en moet een bijdrage leveren aan "duurzame productie en consumptie, in lijn met de verschuiving naar een meer plantaardig dieet, met minder rood en bewerkt vlees en meer groenten en fruit". Het accent verleggen naar meer plantaardige voeding is gunstig nieuws voor de handel in noten en gedroogd fruit.

De NZV speelde op nieuw Europees beleid in door het webinar 'Handel in biologische grondstoffen' aan te bieden en leden te attenderen op de 'EC Farm to Fork 2021 Conference - Building sustainable food systems together', in oktober 2021.

Overige zaken

Andere relevante zaken waar de NZV in 2021 aan heeft gewerkt zijn:

- project private borging voedselketen betreffende voedselveiligheid;
- EU-UK Trade and Cooperation Agreement (TCA), via FRUCOM;
- standpunten uitwerken en brief opstellen over de verplichte melding bij overschrijdingen van de maximale residulimieten (MRL's) in de Meldplicht voor Laboratoria. Hierbij hebben we een eerste succes geboekt: voortaan mag rekening worden gehouden met de meetonzekerheid bij het vaststellen en eventueel melden van een overschrijding.

Samenstelling

In de werkgroep Gedroogd Fruit deden zich geen wijzigingen voor. Eind 2021 bestond de werkgroep uit:

Bert Jan Bakker (voorzitter)

Steven van Graafeiland

Jaap Wim Heijnen

Jaap Klijn

Henk Kuiper

Joost Penning

Michel Witmer

Hoofdstuk 11

Werkgroep Noten

Marktontwikkelingen algemeen

De situatie rondom corona bleef lastig. Handelscontacten verliepen op afstand, zonder reizen of beurzen. Geen of beperkte horeca en evenementen maakte dat de omzet verschoof naar supermarkten en andere detailhandel. De export naar het Verenigd Koninkrijk na Brexit verliep nog steeds stroef, maar er trad ook gewinning op aan het oponthoud bij de grens. In het algemeen verliep de afzet van noten in 2021 echter goed.

Verstoring supply chain

De logistiek is in de handel een nog zwaarwegender component geworden in 2021. De extreme stijging van vrachttarieven ging in 2021 onverminderd door. Deze zette in 2020 in door een tekort aan capaciteit als reactie op het aanvankelijk wegvallen van een deel van de handelsstromen door de pandemie. Dat het schip Ever Given in maart 2021 ongeveer een week het Suezkanaal blokkeerde, droeg bij aan een stijging van de vrachttarieven.

Met name voor transport uit Azië stegen de prijzen enorm, maar ook op andere routes werden de tarieven flink hoger. Ter illustratie: voor bijvoorbeeld cashewnoten zijn de vrachtkosten vanuit Azië in zo'n anderhalf jaar tijd vervijfvoudigd.

Tegelijkertijd verminderde de service, ofwel konden we minder rekenen op de betrouwbaarheid van rederijen. Voor artikelen vanuit de USA was en is twee of drie keer een wijziging in de boeking van de zendingen geen uitzondering, waardoor ze met vertraging aankomen. Op de korte termijn is er geen zicht op aanzienlijke verbeteringen. Uiteraard heeft de NZV wel in Brussel aan de bel getrokken over het samenspel tussen rederijen en ook vanuit de USA voert men de druk op, maar voor-

alsnog tevergeefs.

Ontwikkeling noten

Paranoten: na een aantal jaren van rust was 2021 een jaar met een extreme prijsontwikkeling. Oorzaak was de sterk verstoorde aanvoer terwijl er een goede vraag was door de eerdere aantrekkelijke prijzen. De volatiele markt en hoge prijzen zullen waarschijnlijk hun weerslag gaan hebben op de vraag.

Pijnboompitten: het lag in lijn der verwachting dat de grenzen na het eerste coronajaar wat meer open zouden gaan en dat de handel met China wat zou ontspannen en de supplychain weer zou herstellen. China hield de grenzen in het kader van de pandemie echter onverminderd dicht, waardoor de aanvoer van pijnboompitten in de knel kwam. Ook voor pijnboompitten, die veel in China worden bewerkt, ontstond hierdoor meer schaarste en liepen de prijzen op. Wel zagen we dat landen die van oudsher aan China leveren nieuwe afzetkanalen zochten.

Cashewnoten: ondanks strenge coronamaatregelen heeft Vietnam (de grootste leverancier van cashewnoten) de export verrassend goed op peil weten te houden. India had het lastiger. Ook hier waren vertragingen met verschepingen oorzaak van toegenomen spotaanvragen. De problemen in de supplychain hebben andere origines (zoals landen in Afrika) juist in de kaart gespeeld, vanwege onder meer kortere transittijden naar Europa.

Hazelnoten: door politieke en valutaontwikkelingen was met name het laatste kwartaal van 2021 de markt voor hazelnoten totaal onvoorspelbaar, wat uiteraard ook

invloed had op de prijsstelling en het vertrouwen van kopers.

Pecannoten: Wereldwijd winnen pecannoten aan populariteit. Deze noten waren aanvankelijk aantrekkelijk geprijsd. Sinds de start van de nieuwe oogst heeft het er echter alle schijn van dat de te verwachten hoeveelheid in de belangrijke herkomstgebieden tegenvalt. Daardoor lopen de prijzen op.

Verder zijn verschillende grote leveranciers geconsolideerd. Het verminderen van het aantal handelspartijen zal waarschijnlijk niet in het voordeel van de kopers uitvallen.

Macadamianoten: de macadamiamarkt herstelde zich in 2021 gedeeltelijk. Macadamia's worden veel gebruikt in een notenmix. Daarnaast is er met name in de Verenigde Staten een grote markt voor stukjes macadamia-noten voor bake-off koekjes in restaurants en luxere producten die veel op vliegvelden verkocht worden. Gedurende het begin van de coronapandemie in 2020 was de vraag sterk afgenomen door sluiting van restaurants en doordat er minder werd gereisd. In 2021 groeide de vraag weer, onder meer doordat consumenten meer noten voor thuisgebruik kochten.

De productie groeit wereldwijd. Zuid-Afrika is de grootste producent, gevolgd door Australië, Kenia en China. Macadamia's bleven ook in 2021 een nicheproduct, wat begrijpelijk is gezien de prijsstelling.

Amandelen: de oogstvooruitzichten voor 2021 waren in eerste instantie goed, gebaseerd op een prima bloei in februari in Californië, VS (het grootste productieland) en de groei van het areaal dat volgde op de goede gemiddelde prijzen in voorgaande jaren. Ook in Australië en Spanje groeien de productievolumes.

In juli kwam Californië zoals gebruikelijk met de Ob-

jective Estimate, een van de belangrijke ijkpunten voor de voorziene oogst. De oogstverwachtingen werden getemperd van circa 3,1 naar 2,8 miljard pound. Deze onverwachte bijstelling deed de prijzen in rap tempo stijgen. In september werd duidelijk dat de oogst uiteindelijk de objectieve schatting had overschreden. In het vierde kwartaal werden de prijzen daardoor wat stabiel.

Ondertussen trad er een kentering op in de verscheppingsmogelijkheden. De vraag bleef wel, maar Californië kreeg de noten niet meer verscheept. Door de transportmoeilijkheden zagen we in 2021 dat afnemers voor amandelen, maar ook voor andere noten, het verzorgen van de supply chain weer meer in handen van de tussenschakels legden.

Walnoten: in het begin van 2021 waren de prijzen voor Amerikaanse walnoten laag, al liepen ze wel wat op na het ineensinken van de markt in 2020. In de afgelopen jaren zijn als gevolg van jarenlange goede prijzen overal ter wereld nieuwe boomgaarden geplant en de oogst was in 2020 groot geweest.

Aan het einde van het eerste kwartaal bleken er toch tekorten te zijn van bepaalde sorteringen walnoten. Chili profiteerde hiervan en wist haar oogst snel en goed te verkopen. Toen Amerika halverwege het jaar weer op de markt kwam, was de Chileense oogst uitverkocht en leek de nieuwe oogst minder groot dan het jaar ervoor. Dat resulteerde in eerste instantie in hogere prijzen. De markt, die zich volgezogen had met Chileens product, bleek over het algemeen echter niet bereid om de hogere prijzen te betalen. Te meer omdat de verkochte partijen maar moeizaam en met flinke vertragingen verscheept konden worden. Hierdoor daalden de prijzen aan het eind van het jaar weer.

Samenstelling

De samenstelling van de werkgroep Noten bleef ongewijzigd. Eind 2021 bestond de werkgroep uit:

Feike van der Pijl (voorzitter)

Jaap Klijn

Jelle van de Sandt

Job Smit

Pieter Stienen

Michel Witmer

Hoofdstuk 12

Werkgroep grondnoten

Handelsconflict verleden tijd

In 2021 zetten de EU en de VS twee handelsgeschillen die al jaren de onderlinge handel verstoren in de ijskast. Een daarvan was het geschil als vergelding voor luchtvaarsubsidies (het zogenaamde Boeing/Airbus conflict). Dat conflict had een grote impact op de handel in grondnoten. De invoertarieven van zowel gepelde als ongepelde pinda's gingen eind 2020 omhoog van 0 naar 25 procent en bleven op dat niveau tot in 2021.

In maart 2021 kwamen de partijen al overeen om het geschil een paar maanden op te schorten. Op 15 juni is overeengekomen om de aanvullende tarieven op elkaars producten voor vijf jaar op te schorten. In een gezamenlijke verklaring hebben de EU en de VS aangegeven "duurzame oplossingen na te streven voor de handelsgeschillen en strafheffingen te vermijden". Dit betekent dat de invoerheffing op pinda's vanuit de VS naar de EU sinds 15 juni 2021 weer terug is op 0 procent.

Samenstelling

Eerder in het jaar werd deze werkgroep voorgezeten door Dietrik Huizing. Later in het jaar werd hij opgevolgd door Koert Liekelema. Eind 2021 bestond de werkgroep uit:

Koert Liekelema (voorzitter)
Patrick Bonneur
Anton Hendriks
Nico Janssen
Gerard Polderman
Pieter Stienen

Hoofdstuk 13

Werkgroep Visproducten

Afzetkanalen

De markt voor visconserven in het retailkanaal is - na de piek in het eerste coronajaar 2020 - in 2021 sterk gekrompen, zowel in omzet als in aantal verpakkingen. De daling is sterker in de grote supermarkten en iets minder zichtbaar in de hard discount. Alleen bij het onlinetailkanaal zagen we de omzet verder stijgen. De introductie van huismerken bij Jumbo en Superunieleden in 2021 heeft geen waarde aan het segment toegevoegd. De totale omzet en aantal verkochte verpakkingen is nu grofweg terug op het niveau van voor de pandemie. In 2022 verwachten we geen significante daling in het consumentengebruik.

Via het cateringkanaal was de vraag in 2021 nog steeds gering. Dat was te verwachten gezien de herhaaldelijke sluiting van horecagelegenheden. De verwachting is dat we hier verdere groei zullen zien in 2022.

De productie heeft in de meeste landen van oorsprong te kampen gehad met coronamaatregelen. Dit zal ook in 2022 nog enige tijd voelbaar zijn.

Tonijnprijzen

Iets meer dan 70 procent van alle visconservenconsumptie is skipjack-tonijn. De prijzen hiervoor waren in 2021 relatief stabiel. Het jaargemiddelde voor alle werelddoceanen lag in 2021 rond USD 1.414 per ton. In 2020 was dat 1.319 per ton. Het jaar werd op het hoogste punt afgesloten, op gemiddeld USD 1.517 per ton. Gezien de onzekerheid op de wereldmarkt is de verwachting dat de prijzen niet sterk zullen dalen maar langdurig relatief stabiel zullen blijven.

Vrachttarieven Azië

Gedurende 2021 zijn de vrachttarieven voor containers uit met name Azië verder gestegen. Door een groot tekort aan lege containers (een gevolg van corona)

verveelvoudigden de prijzen. De verwachting is dat we in 2022 ook met de hogere tarieven rekening moeten houden.

Afvalfonds

Het Afvalfonds Verpakkingen heeft per 2021 opnieuw hogere tarieven doorgevoerd voor de recycling van aluminium en ferrometalen (blik), waardoor de prijs voor deze recycling in drie jaar tijd is vertienvoudigd. Ook voor 2022 is weer een verhoging afgekondigd. Er leven grote bezwaren tegen deze snelle verhoging van tarieven. Leden van NZV hebben bezwaar aangetekend bij het Afvalfonds Verpakkingen en de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI). Zij werden gesteund door de NZV die bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een verandering van het systeem bepleitte. Een Taskforce Metaal is in het leven geroepen om hier samen met alle partijen naar te kijken.

Duurzaamheid

De werkgroep heeft besloten in 2022 naast de reguliere werkzaamheden het duurzaamheidsbeleid verder uit te werken. We zullen de richtlijnen van de International Seafood Sustainability Foundation (ISSF) volgen. In samenwerking met FRUCOM zullen we de implicaties van de Green Deal van de Europese Unie in kaart brengen voor onze leden.

Samenstelling

De samenstelling van de werkgroep bleef in 2021 ongewijzigd. De werkgroep Visproducten bestond eind 2021 uit:

Remmelt Jongkind (voorzitter)

Lia Jennissen

Pieter Voogelaar

Werkgroep Fruit- en Groenteconserven alsmede sappen

Impact corona op productie

Voor de groente- en fruitconservenindustrie had corona in 2021 veel impact op de productie. Fabrieken konden in sommige periodes niet of nauwelijks produceren. Door personeel dat ziek was of in quarantaine moest blijven was er gebrek aan gezond personeel op de werkvloer en waren er problemen met de aanvoer van grondstoffen naar de fabriek door tekort aan chauffeurs. In bepaalde gebieden waren er ook te weinig seizoenarbeiders voor onder meer de oogst, omdat zij vanwege corona in hun thuisland bleven.

Tekort aan vervoer

Als fabrieken wel konden produceren ontstond een nieuwe uitdaging: de logistiek invullen. Producten vanuit het Verre Oosten, Afrika of de Amerika's naar de haven van Rotterdam vervoeren was ingewikkeld en duur door een blijvend groot tekort aan lege containers en een sterke vermindering van het aantal vaarbewegingen van containerschepen. Dit leidde naast grote vertragingen ook tot extreme tarieven; in sommige gevallen benaderden de transportkosten bijna de helft van de waarde van de containerinhoud.

Tariefquota champignons China

Vanaf 1 januari 2021 was de regeling voor toewijzing van importcontingenten van kracht voor champignonconserven uit China. Dit loopt via licenties. Voor NZV-leden betekent dit dat zij Chinese champignonconserven enkel kunnen importeren op basis van importcertificaten. De hoeveelheid certificaten die zij kunnen verkrijgen, is in principe gebaseerd op de 'referentiehoeveelheid'. Dit is de gemiddeld jaarlijks geïmporteerde hoeveelheid champignonconserven over de twee

voorgaande jaren. Leden die voor het eerst certificaten willen aanvragen dienen een 'bewijs van handel' te overleggen in de sector verwerkte groente en fruit.

Duurzaamheid

'Risk assessment product sustainability' is een project vanuit FRUCOM waarin duurzaamheidsfactoren van producten in kaart worden gebracht. Dit onderzoek heeft zich eerder al gericht op onder meer visconserven, met name tonijn.

Een eerste stap is in 2021 gezet voor de analyse van duurzaamheidsaspecten voor fruitconserven. Een eerste overzicht is gemaakt voor ananas, mandarijnen en pepers, op basis van input van met name de Hamburger Warenvereniging en de NZV. In 2022 gaan we hiermee verder en raadplegen en informeren de leden hierover.

Duurzaamheid is een aspect van de bedrijfsvoering dat in de branche voor groente- en fruitconserven en sappen een steeds belangrijker plaats inneemt. Onder meer de CO2-voetafdruk, traceerbaarheid, watermanagement, sociaal verantwoord ondernemen, circulaire economie zullen de komende jaren meer aandacht krijgen binnen het NZV-aandachtsgebied duurzaamheid en in de FRUCOM sustainability working group waarin de NZV vertegenwoordigd is. De werkgroep deelt de voortgang op dit terrein met de leden.

Samenstelling

De samenstelling van de werkgroep Fruit- en Groenteconserven alsmede Sappen bleef in 2021 ongewijzigd.

De werkgroep bestond eind 2021 uit:

Peter Thieme (voorzitter)

Hans Fuhri Snethlage

**Nederlandse Vereniging voor de Handel in
Gedroogde Zuidvruchten, Specerijen en aanverwante artikelen**

Postbus 5007 • 2701 GA ZOETERMEER
Bezoekadres: Louis Pasteurlaan 6 • 2719 EE ZOETERMEER
T: +31 (0)79 368 11 98 • F: +31 (0)79 368 11 99
E: secretariaat@nzv-org.nl • I: www.zuidvruchten.nl